

Marek Ciara, Warszawa

MATERIAŁY KAZIMIERZA MROZA

(1891-1987)

(33)

Kazimierz Mróz urodził się 18 stycznia 1891 w miejscowości Jastrzębia (obecnie w powiecie radomskim). Był synem Piotra i Ewy Mrozów, rolników. W 1912 r. ukończył Szkołę Rolniczą w Pszczelinie. W 1916 r. ukończył Seminarium Nauczycielskie im. Szymona Konarskiego w Warszawie. Pracował w szkołach podstawowych w Cecylówce i Wólce Brzóskiej. Uzupełnił wykształcenie studiując w Wyższej Szkole Nauk Społecznych i Ekonomicznych w Łodzi i w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Po ukończeniu Studium Pracy Społeczno-Oświatowej Wolnej Wszechnicy Polskiej napisał monografię rodzinnej wsi Jastrzębi. W 1935 r. praca ukazała się drukiem (*Jastrzębie: wieś powiatu radomskiego*, Puławy 1935), a autor otrzymał nagrodę przyznaną przez Polską Akademię Literatury - Srebrny Wawrzyn Akademicki.

W latach 1928-1944 mieszkał w Kozienicach, gdzie uczył w szkole powszechnej. Po zakończeniu wojny zamieszkał ponownie w Jastrzębi, gdzie pracował jako nauczyciel w miejscowej szkole podstawowej. Był badaczem i kolekcjonerem pamiątek historii, folkloru i przyrody Ziemi Kozienickiej. Był autorem około 30 artykułów i opracowań, z których tylko część została opublikowana.

Kazimierz Mróz w 1931 r. zawarł związek małżeński z Marią Kinast, nauczycielką. W 1952 r. przeszedł na emeryturę. Zbiór rękopisów i materiałów archiwalnych przekazał Archiwum Państwowemu w Radomiu. Zmarł 16 stycznia 1987 r., pochowany został na cmentarzu parafialnym w Jastrzębi. W 2003 r. jego imię nadano Szkole Podstawowej w Jastrzębi.

Materiały Kazimierza Mroza zostały przekazane przez twórcę spuścizny do PAN Archiwum w Warszawie w formie darowizny w 1958 r. (numer w księdze nabytków 221). Materiały zespołu pochodzą z lat 1957-1958. Spuścizna składa się z 2 jednostek. Są to opracowania dotyczące seminarium nauczycielskiego w Solcu i szkoły w Brzozie oraz fotografie Solca i Brzozy.

W 2025 r. Marek Ciara uporządkował materiały archiwalne i opracował inwentarz. Zespół liczy 0, 10 m. b. W PAN Archiwum w Warszawie spuściznie nadano sygnaturę 33. W serwisie <http://www.szukajwarchiwach.gov.pl> zespół ma numer 302/ 493 / 0.

Źródła i bibliografia

1. Materiały Wojciecha Makólskiego, PAN Archiwum w Warszawie, sygnatura III-436
2. Kazimierz Mróz, [w:] <https://lgdkozienice.pl/kazimierz-mroz/>

INWENTARZ1. *Seminarium Nauczycielskie w Solcu nad Wisłą w latach 1866-1917*

Opracowanie, fotografie Solca

1957-1958, rkp., l., k. 373, fot. 10

2. *Szkoła początkowa w Brzóznie 1866-1916*

Opracowanie, fotografie Brzózny

1958, b. d., rkp., l., k. 100, fot. 8